

TÜRK-İŞ | Haber Bülteni

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Bayındır Sokak No: 10 Kızılay - Ankara | Tel: (0.312) 433 31 25-29 | Faks: (0.312) 433 85 80 - 433 68 09

facebook.com/turkiskonfederasyonu | twitter.com/turkiskonf | www.turkis.org.tr

26 Temmuz 2019

TEMMUZ 2019 AÇLIK ve YOKSULLUK SINIRI

- ENFLASYONDAKİ "DÜŞÜŞ" GEÇİM ŞARTLARINI İYİLEŞTİRMİYOR...
- DÖRT KİŞİLİK AİLENİN AÇLIK SINIRI 2.075 TL, YOKSULLUK SINIRI 6.760 TL
- MUTFAK ENFLASYONU AYLIK YÜZDE 0,39 ve ON İKİ AYLIK YÜZDE 19,38 ORANINDA
- BİR ÇALIŞANIN AYLIK YAŞAM MALİYETİ TUTARI 2.565 TL

Toplumun ağırlıklı bölümünü oluşturan ücretli çalışanlar ve emeklilerinin geçim şartları, ücret gelirlerinde yapılan artışa rağmen iyileşmedi. Toplu sözleşme kapsamındaki çalışanların ücret gelirlerinde artış beklentisi devam ediyor. Gelişen şartlar çerçevesinde tasarruf ve fedakarlık içinde yaşamını sürdürmeye çalışan iktisaden dar ve sabit gelirli kesimler, gelirin adaletli dağılmasını ve sağlanan refahtan pay talep ediyor. Gerçekleşen ya da öngörülen enflasyon oranında artan ücret gelirleri mevcut olumsuz yaşama şartlarının sürdürülmesi anlamına geliyor.

TÜRK-İŞ (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu) çalışanların geçim şartlarını otuz iki yıldan bu yana aralıksız olarak her ay düzenli olarak yaptığı "**açlık ve yoksulluk sınırı**" araştırması ile ortaya koymaktadır.

TÜRK-İŞ Araştırmasının Temmuz 2019 ayı sonucuna göre:

- Dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı (**açlık sınırı**) 2.075,24 TL,
- Gıda harcaması ile birlikte giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamalarının toplam tutarı ise (**yoksulluk sınırı**) 6.759,73 TL,
- Evli olmayan-çocuksuz bir çalışanın '**yaşama maliyeti**' ise aylık 2.564,52 TL olarak hesaplandı.

Tablo 1: Dört Kişilik Ailenin Açlık ve Yoksulluk Sınırı (TL/Ay)

	Temmuz 2018	Aralık 2018	Haziran 2019	Temmuz 2019
Yetişkin Erkek Gıda Harcaması	475,25	536,09	575,76	577,02
Yetişkin Kadın Gıda Harcaması	396,02	446,96	478,16	478,26
15-19 Yaş Grubu Çocuk Gıda Harcaması	507,11	578,05	612,42	614,11
4-6 Yaş Grubu Çocuk Gıda Harcaması	335,97	380,06	400,82	405,85
Açlık Sınırı	1.714,35	1.941,16	2.067,17	2.075,24
Yoksulluk Sınırı	5.584,20	6.322,99	6.733,44	6.759,73

* Gıda harcaması tutarı, yuvarlama nedeniyle, toplamda farklı olabilmektedir.

2019 yılının tamamında geçerli olmak üzere bekar bir işçi için aylık net asgari ücretin 2.020,90 TL olarak belirlendiği bilinmektedir. Asgari Ücret Tespit Komisyonunun çalışmalarını sürdürdüğü dönemde Konfederasyonumuz bekar bir işçi için aylık yaşam maliyetini net 2.393,25 TL olarak hesaplamış ve fakat geçerli olan net asgari ücret 372,35 TL daha düşük tutarda karar bağlanmıştı. Milyonlarca çalışanın geçim ücreti haline dönüşen asgari ücret bugün değil bir ailenin, tek bir işçinin bile geçimini sağlamaya yetecek düzeyde değildir. Yeni asgari ücretin uygulanmaya başlanmasından bu yana yapılması gereken harcama tutarı her ay artmakta ve yapılan zamların etkisiyle aile bütçesine ek yükler gelmektedir. Yılbaşında bekar bir işçinin asgari ücreti aylık net 417,77 TL artarak 2.020 TL olmuş ve fakat daha aradan henüz yedi ay geçmesine karşın bu işçinin yaşam maliyeti ile mevcut asgari ücret arasındaki fark 543,62 TL'ye ulaşmıştır.

Gıda harcaması tutarı yılbaşına göre 134 TL ve bir önceki yılın aynı ayına göre 361 TL arttı. Ailenin yapması gereken toplam harcama tutarı ise son yedi ayda 437 TL, son bir yılda ise 1.176 TL artış gösterdi.

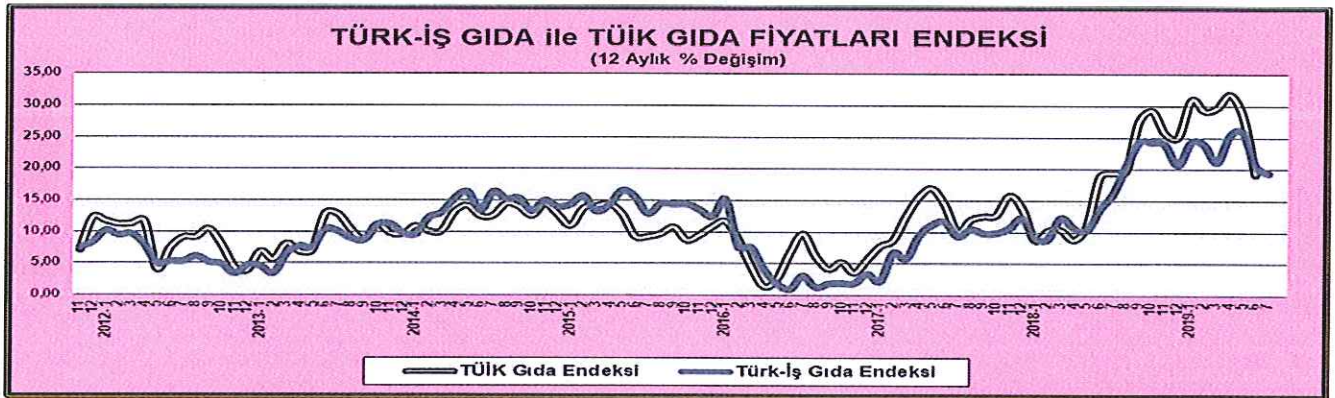
TÜRK-İŞ'in verileri temel alındığında "mutfak enflasyonu"ndaki değişim Temmuz 2019'da şu şekilde oldu:

- Ankara'da yaşayan dört kişilik bir ailenin "gıda için" yapması gereken asgari harcama tutarı **bir önceki aya göre** yüzde 0,39 oranında artış gösterdi.
- Yılın **ilk yedi ayı itibariyle** fiyatlardaki artış yüzde 6,91 oranında oldu
- Gıda enflasyonunda **son on iki ay itibariyle artış oranı** yüzde 19,38 olarak hesaplandı.
- **Yıllık ortalama artış oranı** ise yüzde 22,86 oldu.

Tablo 2: Gıda Harcamasındaki Değişim

	Temmuz 2016	Temmuz 2017	Temmuz 2018	Temmuz 2019
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	1,45	-0,71	1,40	0,39
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	-1,12	4,57	8,10	6,91
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	3,07	9,34	16,07	19,38
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)	8,89	5,54	11,21	22,86

TÜRK-İŞ tarafından hesaplanan gıda fiyatları endeksi ile TÜİK tarafından hesaplanan gıda endeksindeki gelişim son on iki aylık artış oranı üzerinden değerlendirildiğinde benzeri bir eğilim gösterdiği ve gıda fiyatlarının -mevsim şartlarının etkisiyle- son aylarda gerilemekte olduğu görülmektedir.

2019 Temmuz ayı itibariyle TÜRK-İŞ hesaplamasına temel alınan gıda ürünlerinin fiyatlarında gözlenen değişim şu şekilde olmuştur:

- Süt, yoğurt, peynir grubunda; süt ve peynir fiyatında bu ay önemli bir değişiklik gözükmezken yoğurt fiyatında genelde bir artış dikkati çekti.
- Et, tavuk, balık, sakatat, bakliyat ürünlerinin bulunduğu grupta; Kurban Bayramı öncesinde kuşbaşı ve kıyma et ile sakatat ürünleri ve tavuk fiyatı değişmedi. Aynı şekilde kültür balıkları fiyatı da aynı kaldı. Yumurta fiyatı bu ay yine geriledi. Bakliyat ürünlerinde (kuru fasulye, kırmızı-yeşil mercimek, nohut, barbunya vb.) bu ay mercimek fiyatında düşük oranda bir 'ayarlar' görüldü.
- Mutfak harcamasındaki rahatlamayı yine sebze-meyve fiyatlarındaki gerileme sağladı. Havalarda ısınması ve tarla ürünlerinin pazarda yaygınlaşması gibi mevsim şartları nedeniyle hanehalkının günlük tüketiminde önemli payı bulunan yaş sebze-meyve ortalama kilogram fiyatı bu ay 6,63 TL olarak hesaplandı. Geçtiğimiz ay 6,00 TL olarak hesaplanan ortalama sebze kilogram fiyatı bu ay 5,82 TL'ye, 7,73 TL olarak hesaplanan meyve ortalama kilogram fiyatı ise bu ay 7,58'e geriledi.

Hesaplama 12 sebze ve 14 meyve olmak üzere toplam 26 ürün dikkate alındı. Son dönemde sıklıkla tartışılan kuru soğan ve patates fiyatı pek değişmedi. Banya, karnabahar, börülce gibi fiyatı -nispeten yüksek- sebzeler hesaplama dışında bırakıldı.

Hesaplama yapılırken -her zaman olduğu gibi- pazarda yaygın bulunan mevsim ürünleri esas alındı. Araştırmada ürünlerin tek tek ağırlığı yerine harcama sepetindeki meyve-sebze tüketiminin toplam miktarından hareket edildi.

- Ekmek, pirinç, un, makarna, bulgur, irmik gibi ürünlerin bulunduğu grupta; bulgur ve un fiyatı bazı marketlerde indirim nedeniyle gerilerken ekmek, makarna, irmik ve pirinç fiyatı aynı kaldı.
- Son grup içinde yer alan gıda maddelerinden; tereyağı, margarin ve ayçiçeği yağı fiyatı değişmedi, zeytinyağı fiyatı ise bu ay arttı. Zeytin fiyatı -yeşil ve siyah zeytin ortalaması olarak- artış gösterdi. Yağlı tohum (ceviz, fındık, fıstık, ayçekirdeği vb.) ürünlerinden ceviz fiyatı geriledi, diğerlerinin fiyatı değişmedi. Baharat (kimyon, nane, karabiber vb.) fiyatı yine aynı kaldı. Geçtiğimiz ay sonunda çay ve şeker yapılan zam bu ay piyasaya yansıdı ve fiyatlar arttı. Bal ve pekmez ile tuz fiyatı değişmedi ve fakat reçel fiyatı yükseldi. Salça fiyatı bazı marketlerde geriledi. Ihlamur fiyatı değişmedi.

Konfederasyonumuzca hesaplanan tutarlar ücret düzeyi olmayıp haneye girmesi gereken toplam gelir miktarıdır. Ancak hanede çalışan sayısının sınırlı ve fakat ele geçen ücretin yetersiz olduğu durumlarda, elde edilen gelir birden fazla kişinin geçimini karşılayamamakta, kişi başına "insanca geçim için" yapılması gereken harcama tutarı yetersiz kalmaktadır.

TÜRK-İŞ'in bu araştırması alanında ilktir. Daha sonra bu alanda yapılan benzeri çalışmalara da örnek olmuştur/olmaktadır. "Açlık ve Yoksulluk Sınırı" çalışmasında hesaplamaya temel alınan gıda maddelerinin fiyatları, Konfederasyonumuzca piyasadandan, market ve semt pazarları sürekli ve düzenli dolaşarak **doğrudan** tespit edilmektedir. TÜİK tarafından derlenen fiyat verileri kullanılmamakta ve fakat, gelişmeleri değerlendirmek ve kıyaslama yapmak için sonradan izlenmektedir. **Çalışma bu niteliğiyle bağımsızdır.**

Konfederasyonumuz her ayın son haftasında ve TÜİK açıklamasından yaklaşık bir hafta önce hesaplama sonuçlarını kamuoyuna açıklamaktadır ve bu yönüyle, tüketici fiyatlarındaki artış eğilimini yansıtan "**öncü gösterge**" niteliğini de taşımaktadır.